

PASSIN JA HENKILÖKORTIN HAKEMINEN VERKOSSA

Vastauksia yleisimpiin kysymyksiin

28.11.2014

1. HAKEMUKSEN TEKEMINEN VERKOSSA

Missä sähköisen passihakemuksen voi tehdä?

Poliisin verkkoasiointipalvelu on osoitteessa www.poliisi.fi/asiointipalvelu. Passi- ja henkilökorttihakemuksen teko verkossa edellyttää vahvaa sähköistä tunnistautumista pankkitunnusten, henkilökortin sirulla olevan kansalaisvarmenteen tai mobiilivarmenteen avulla.

Mitä passi- ja henkilökorttihakemuksia voin tehdä verkossa?

Voit hakea verkossa

- tavallista passia
- merimiespassia
- tavallista henkilökorttia
- alaikäisen henkilökorttia ja
- ulkomaalaisen henkilökorttia.

Vaikka hakemuksen voisi laittaa vireille verkossa, sen viimeistely vaatii yleensä käynnin poliisiasemalla. Poikkeuksena on tavallinen passi, jota voi tiettyjen edellytysten täytyessä hakea käymättä lainkaan poliisissa.

Ahvenanmaan passia ei haeta erikseen, vaan lupavirkailija vaihtaa passin tyyppiä automaattisesti Ahvenanmaan passin, jos hakijalla on Ahvenanmaan kotiseutuoikeus.

Sähköisesti ei voi hakea väliaikaista passia, väliaikaista Ahvenanmaan passia, väliaikaista muukalaispassia, muukalaispassia, pakolaisen matkustusasiakirjaa, virkapassia, diplomaattipassia eikä hätäpassia.

Tein passihakemukseni verkossa. Täytyykö minun silti käydä poliisin lupapalvelupisteessä, ennen kuin passi voidaan myöntää?

Käyntiä ei aina tarvita, ja asiointipalvelu kertoo sinulle, vaatiiko sinun hakemuksesi käynnin. Jos sinulle on myönnetty enintään kuusi vuotta sitten passi, jota varten sinulta otettiin sormenjäljet ja nimikirjoitusnäyte, ja nimesi on edelleen sama kuin silloin, voit todennäköisesti tehdä hakemuksesi ilman käyntiä. Hakijasta täytyy myös olla kuva poliisin valokuvapalvelimella.

Jos passihakemus on puutteellinen, esimerkiksi kuva ei täytä laatuvaatimuksia, saat yleensä täydennyspyynnön sähköisesti. Lupavirkailija voi poikkeustapauksissa kutsua sinut myös poliisiin lupapalvelupisteeseen, jos hakemuksen viimeistely sitä vaatii. Henkilökorttihakemus ja merimiespassihakemus vaativat aina käynnin poliisin lupapalvelupisteessä.

Edellinen passini myönnettiin alle 6 vuotta sitten, mutta olin silloin alle 12-vuotias. Vaatiiko hakemukseni käynnin poliisiasemalla?

Jos olet ollut alle 12-vuotias, kun edellinen passisi on myönnetty, sinulta ei ole otettu sormenjälkiä. Hakemuksesi vaatii silloin käynnin poliisin lupapalvelupisteessä sormenjälkien ottamista varten.

Jos teen passihakemukseni verkossa, mistä tiedän, vaatiiko hakemukseni käynnin poliisiasemalla?

Kun aloitat hakemuksen teon verkossa, järjestelmä kertoo sinulle, vaatiiko hakemuksesi senhetkisten tietojen perusteella käynnin poliisiasemalla. Hakemusta täyttäessäsi tekemäsi valinnat saattavat tehdä käynnin tarpeelliseksi, ja jos näin käy, järjestelmä ilmoittaa sinulle siitä. Hakemuksen lopussa kerrotaan vielä tilanne, ja jos käynti tarvitaan, sinut ohjataan ajanvaraukseen. Hakemustasi käsittelevä virkailija voi myös poikkeustapauksessa kutsua sinut poliisiasemalle, jos se osoittautuu välttämättömäksi.

Henkilökorttihakemus vaatii aina käynnin poliisin lupapalvelupisteessä. Passia vastaava menettely saattaa tulla siihen myöhemmin, kun lainmuutokset etenevät.

Kannattaako minun tehdä hakemus verkossa, jos kuitenkin joudun tulemaan poliisiasemalle viimeistelemään sen?

Jos hakemus on tehty verkossa, tiskillä asiointiin kuluu tavallista vähemmän aikaa.

Kuinka nopeasti verkossa tekemäni hakemus käsitellään?

Jos hakemuksesi vaatii käynnin poliisissa, se käsitellään, kun saavut paikalle. Samalla myös hakemukseen liittämäsi passikuvan laatu arvioidaan.

Jos hakemuksesi ei lähtökohtaisesti vaadi käyntiä, sen käsittelyaika riippuu valitsemastasi toimitusnopeudesta. Ennen kello yhdeksää aamulla tehdyt pika- ja express-passihakemukset käsitellään samana aamuna kello yhteentoista mennessä. Yhdeksän jälkeen tulleet hakemukset käsitellään seuraavaan aamuun kello yhteentoista mennessä.

Normaalin toimitusnopeuden hakemukset käsitellään hakemuspäivää seuraavien neljän arkipäivän aikana.

Vaikuttaako verkkoasiointi passin ja henkilökortin hintaan?

Aluksi verkossa tehdyistä hakemuksista peritään sama hinta kuin poliisin lupapalvelupisteissä tehdyistä hakemuksista. Menettelystä tulevien tehokkuushyötyjen ansiosta verkossa vireille pantu hakemus on jatkossa todennäköisesti muutaman euron halvempi kuin lupapalvelupisteessä tehty hakemus.

Tarvitsen nopean toimituksen. Voinko hakea verkossa pika- tai express-passia?

Jos passihakemuksesi ei vaadi käyntiä poliisin lupapalvelupisteessä, voit valita minkä tahansa toimitusnopeuden. Jos käynti vaaditaan, voit valita verkossa vain normaalin toimitusnopeuden, mutta voit vaihtaa sitä tullessasi viimeistelemään hakemuksesi lupapalvelupisteeseen. Pika- ja express-passeilla on tiukka päiväkiintiö, johon tehdään varaus vasta, kun hakemus on valmis. Jos kiintiö on täynnä, voidaan yrittää seuraavan päivän kiintiötä, mutta jos sekin on täynnä, nopeutettu toimitus ei ole mahdollinen.

Tein hakemusta verkossa, mutta se jäi vähän kesken. Voinko tehdä sen loppuun poliisin lupapalvelupisteessä?

Verkossa tehty hakemus tulee vireille, kun se maksetaan verkkopankissa. Sitä ennen se säilyy luonnoksena, eikä lupavirkailija pysty ottamaan sitä käsiteltäväkseen. Jos tässä välissä kuitenkin tulet jättämään hakemuksen lupapalvelupisteeseen, asia voidaan tyypillisesti käsitellä luonnokseksi jääneestä hakemuksesta riippumatta. Kesken jäänyt hakemus on kuitenkin hyvä käydä poistamassa jälkeensä.

Miten huoltajan suostumus huollettavan passi- tai henkilökorttihakemukseen annetaan verkossa?

Suostumuksen voi antaa verkossa kirjautumalla asiointipalveluun. Jos huollettavalle tehdään passihakemus verkossa, hakemusta tekevä huoltaja antaa suostumuksensa suoraan hakemuksessa, kun taas muut huoltajat voivat kirjautua erikseen poliisin sähköiseen asiointipalveluun antamaan suostumuksensa. Kun huollettavan hakemus on maksettu verkossa, suostumuspyynnöt lähetetään muille huoltajille niin, että heidän kirjautuessaan poliisin asiointipalveluun pyyntöviesti näkyy heille heti etusivulla. Suostumuspyynnöstä lähetetään heille lisäksi sähköposti-ilmoitus. Suostumuslomakkeen voi myös tuoda paperilla poliisille. Suostumuslomaketta ei voi liittää hakemukseen liitetiedostona.

Haluan uuden passin aiempaa passia peruuttamatta eli niin sanotun kaksoispassin. Voinko tehdä hakemuksen verkossa?

Uusi passi voidaan erityisistä syistä myöntää aiempaa passia peruuttamatta, mutta silloin hakemusta ei voi jättää verkossa vaan se on tehtävä henkilökohtaisesti poliisin lupapalvelupisteessä.

Mikä on kansalaisen asiointitili?

Kansalaisen asiointitili on valtion ja kuntien viranomaisten yhteinen palvelu, joka on tarkoitettu verkkoasiointiin liittyvien viestien toimittamiseen. Sen avulla voidaan toimittaa myös todisteellista tiedoksiantoa vaativat viranomaisviestit. Jos sinulla ei ole kansalaisen asiointitiliä, sellainen luodaan sinulle, kun kirjautut ensimmäisen kerran poliisin asiointipalveluun.

Passi- ja henkilökorttiasioissa asiointitiliä käytetään alkuvaiheessa täydennyspyyntöjen toimittamiseen. Jos lupa-asiaasi käsittelevä virkailija lähettää sinulle täydennyspyynnön, saat siitä ilmoituksen kansalaisen asiointitilillesi. Itse täydennyspyyntö näkyy poliisin asiointipalvelussa.

2. PASSIKUVAT VERKKOASIOINNISSA

Miten passikuva liitetään verkossa tehtyyn hakemukseen?

Hakemukseen on liitettävä enintään 6 kuukautta vanha passikuva sähköisessä muodossa. Käy ensin valokuvaamossa, joka lähettää kuvasi sähköisesti suoraan poliisille. Kuvan toimittamiseen käytetään Lupahallinnon valokuvapalvelinta, jota käyttävistä valokuvaamoista on luettelo osoitteessa www.lupakuvienvastaanotto.fi/kuvaamoluettelo. Syötä hakemukseesi kuvasi yksilöllinen kuvatunnus, jonka sait kuvaamolta.

Kuvaa ei voi liittää hakemukseen liitetiedostona. Paperikuvaa voi käyttää, mutta sen liittäminen hakemukseen vaatii käynnin lupapalvelupisteessä.

Voinko syöttää kuvani itse Lupahallinnon valokuvapalvelimelle?

Myös yksityishenkilö voi kirjautua Lupahallinnon valokuvapalvelimelle ja syöttää sinne kuvansa, mutta palvelu on tarkoitettu ammattilaisille. Passikuvien laatuvaatimukset ovat hyvin tiukat, ja kuvan laatu arvioidaan vasta, kun hakemus käsitellään. Palvelimelle syötetyille kuville ei ole ennakkotarkastusta, joten turhien käyntien välttämiseksi on hyvä varmistaa, että hakemukseen liitetty kuva täyttää vaatimukset.

3. UUDISTUKSEN TAVOITTEET

Mitä uudistuksella tavoitellaan?

Uudistuksella parannetaan asiakaspalvelua helpottamalla passien ja henkilökorttien hakemista. Samalla vähennetään poliisin lupapalvelupisteiden ruuhkia. Ajan myötä verkkoasiointi voi vähentää poliisiasemilta useita satoja tuhansia asiakaskäyntejä vuodessa.

Kuinka suuri osa passi- ja henkilökorttihakemuksista tehdään verkossa vuonna 2015?

Verkossa asioimisen helppous houkuttaa luultavasti monia. Vuodessa myönnetään yhteensä noin 700 000 passia, ja vuonna 2015 ainakin 300 000 passihakijalla on mahdollisuus tehdä passihakemus kokonaan verkossa, poliisiasemalla käymättä. Parhaassa tapauksessa vuonna 2015 saatetaan ottaa vastaan 200 000 verkossa tehtyä passihakemusta.

Henkilökorttihakemus vaatii aina käynnin poliisiasemalla, joten niitä ei välttämättä tehdä verkossa yhtä paljon kuin passihakemuksia. Vuonna 2015 tehtävistä arviolta 130 000 henkilökorttihakemuksesta ehkä 20 000–40 000 laitetaan vireille verkossa.

4. MUITA PASSIASIOITA

Miksi Suomen passi on voimassa enintään viisi vuotta?

Julkisuudessa on toisinaan ehdotettu kymmenen vuoden voimassaoloajan palauttamista passeihin. Tämän toteuttaminen ei ole tarkoituksenmukaista, koska nykyistä pidempi voimassaoloaika vaarantaisi sirun tietoturvan ajantasaisuuden ja heikentäisi passinhaltijan tunnistettavuutta passikuvasta.

Passin tietosivulla olevaa kasvokuvaa käytetään passinhaltijan silmämääräiseen tunnistamiseen. Sama kuva on tallennettu sirulle koneellista kasvontunnistusta varten. Mitä vanhempi kuva on, sitä epäluotettavampaa on sekä silmämääräinen että koneellinen kasvontunnistus.

Sirulla olevat biometriset tunnisteet ja muut henkilötiedot on suojattava luotettavasti väärinkäyttöä vastaan. Sirun tietoturva on korkeatasoinen, mutta sitä päivitetään muutaman vuoden välein. Jos passin käyttöikää pidennettäisiin nykyisestä esimerkiksi kymmeneen vuoteen tai edes seitsemään vuoteen, sirun tietoturva saattaisi vanhentua ennen elinkaaren loppua. Mitä pidempi voimassaoloaika on, sitä hitaammin uudet tietoturvaltaan kehittyneemmät passimallit korvaavat vanhemmat mallit. Sama pätee myös passikirjan fyysisiin turvatekijöihin.

Miksi valmis passi noudetaan kioskilta mutta henkilökorttia ei?

Passien jakelu uudistettiin vuonna 2012, mutta samaa menettelyä ei ole vielä voitu laajentaa henkilökortteihin. Passien ja henkilökorttien jakelu pyritään yhtenäistämään vuonna 2016.